

2016/2010(INI)

23.6.2016

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Transportu i Turystyki

dotycząca sprawozdania w sprawie stosowania dyrektywy o usługach pocztowych
(2016/2010(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Georges Bach

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Transportu i Turystyki, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. uważa, że w wyniku postępu technologicznego i digitalizacji w sektorze usług pocztowych nastąpiły w minionych latach znaczne zmiany, a modernizacja i dywersyfikacja usług pocztowych wywiera silny wpływ na warunki pracy i zatrudnienie w tym sektorze, zwłaszcza na obszarach odległych, wiejskich i górskich, oraz że poziom zatrudnienia ogółem zmniejszył się w ostatnich 20 latach, a w latach 2012–2013 średni spadek zatrudnienia w sektorze pocztowym w 28 państwach UE wyniósł 4,4 %;
2. zauważa, że z uwagi na zastąpienie poczty papierowej narzędziami cyfrowymi w UE wysyła się coraz mniej listów, podczas gdy zapotrzebowanie na usługi branży przesyłek ekspresowych zwiększa się; uważa, że poziom zatrudnienia wśród podmiotów świadczących usługi powszechne spadł w wyniku coraz mniejszego wolumenu przesyłek listowych oraz modernizacji i coraz większej automatyzacji; uważa, że z powodu postępu technologicznego umożliwiającego obywatelom dostęp do usług i komunikacji na odległość zmniejszyła się liczba urzędów pocztowych, a w związku z tym zmalało zatrudnienie w tym sektorze;
3. przypomina, że usługi pocztowe mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju regionalnego, włączenia społecznego oraz spójności gospodarczej i terytorialnej UE, a także odgrywają szczególnie ważną rolę na obszarach wiejskich i oddalonych, jak określono w art. 3 ust. 2 oraz motywach 19, 20 i 22 dyrektywy w sprawie usług pocztowych; dlatego zwraca uwagę na zasadnicze znaczenie utrzymania usług pocztowych na obszarach oddalonych, wiejskich i górskich w celu ułatwiania komunikacji między ludźmi, a także zagwarantowania świadczenia niezbędnych usług pocztowych, w tym lokalnych punktów dostępu; wzywa zatem państwa członkowskie do dokonania oceny skutków dyrektywy o usługach pocztowych (97/67/WE, zmienionej dyrektywą 2008/6/WE) dla obywateli europejskich, szczególnie tych mieszkających na obszarach oddalonych, wiejskich i górskich, oraz do dopilnowania, by zgodnie z dyrektywą 2008/6/WE świadczenie usług powszechnych było zagwarantowane co najmniej pięć dni w tygodniu; wzywa w związku z tym państwa członkowskie, by przyspieszyły rozbudowę sieci szerokopasmowej na obszarach wiejskich, aby obszary te mogły w pełni korzystać z potencjału jednolitego rynku cyfrowego, w szczególności jeśli chodzi o tworzenie miejsc pracy, konkurencyjność, innowacyjność i dostęp do nowych usług elektronicznych, zwłaszcza elektronicznych usług pocztowych, oraz by zapewniły ciągłość i przyszły rozwój usług; przypomina, że pełne otwarcie rynku usług pocztowych nie powinno prowadzić do koncentracji usług prywatnych w bardziej dochodowych regionach, takich jak obszary gęsto zaludnione; apeluje zatem do właściwych organów o przeprowadzenie analizy negatywnych konsekwencji „wybiórczego podejścia” oraz o zapobieganie im; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk dotyczących operatorów świadczących usługi powszechne;
4. zauważa, że w sektorze tym wzrosła liczba osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy, osób wykonujących pracę tymczasową zlecaną za pośrednictwem agencji i osób samozatrudnionych oraz że zmiany prowadzą ogólnie do bardziej elastycznych

umów o pracę, co w niektórych przypadkach może prowadzić do niepewnego zatrudnienia bez odpowiedniej ochrony pracowników; z zadowoleniem przyjmuje rozwój nowych modeli czasu pracy pracowników, którzy dzięki nim są np. w stanie lepiej godzić życie zawodowe i rodzinne, mogą się kształcić, wykonując jednocześnie pracę zawodową, lub mają możliwości pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy; zauważa, że nowe, elastyczne umowy o pracę muszą wykluczać potencjalne zagrożenia, takie jak nadmierne obciążanie pracowników lub wynagrodzenie nieadekwatne do wykonywanej pracy; wyraźnie wskazuje zatem na konieczność elastyczności rynku pracy z jednej strony oraz zabezpieczenia ekonomicznego i społecznego pracowników z drugiej strony; podkreśla, że zmniejszania kosztów pracy przez pogarszanie warunków pracy i obniżanie standardów zatrudnienia nie należy uważać za elastyczność; wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania działań na rzecz walki z pozornym samozatrudnieniem w sektorze pocztowym; mówiąc ogólniej, apeluje do państw członkowskich, aby nie dopuściły do sytuacji, w której elastyczność umów o pracę wpływa negatywnie na pracowników;

5. zwraca uwagę, że w niektórych państwach członkowskich liberalizacja sektora usług pocztowych doprowadziła do znacznych różnic w warunkach pracy i w wysokości wynagrodzeń pomiędzy podmiotami świadczącymi usługi powszechne a konkurującymi z nimi operatorami świadczącymi określone usługi pocztowe; podkreśla konieczność bardziej trwałego zatrudnienia o wysokiej jakości w tym sektorze;
6. docenia ważną rolę związków zawodowych, które – we współpracy z podmiotami świadczącymi usługi powszechne – starają się w wielu państwach członkowskich nadać przemianom w sektorze usług pocztowych charakter sprzyjający pod względem społecznym; podkreśla znaczenie silnych i niezależnych partnerów społecznych w sektorze usług pocztowych, zinstytucjonalizowanego dialogu społecznego i zaangażowania pracowników w sprawy ich przedsiębiorstw;
7. zwraca uwagę na szereg przypadków nieuczciwej konkurencji w sektorze usług pocztowych; przypomina, że nieuczciwa konkurencja¹ może przyczynić się do degradacji warunków pracy; wzywa właściwe organy do stosownego sankcjonowania wszelkich uchybień w tym zakresie;
8. podkreśla, jak ważne jest monitorowanie przestrzegania wymogów dotyczących okresów prowadzenia pojazdu i odpoczynku oraz godzin pracy w sektorze usług pocztowych; uważa, że monitorowanie powinno odbywać się z zastosowaniem cyfrowych urządzeń monitorujących zainstalowanych w pojazdach; przypomina, że rozporządzenie (UE) nr 165/2014 w sprawie tachografów w transporcie drogowym nie ma zastosowania do pojazdów o masie całkowitej poniżej 3,5 tony; domaga się z tego powodu wzmocnienia kontroli w odniesieniu do czasu pracy i odpoczynku; przypomina, że wszystkie zadania pracownika należy zaliczać do jego czasu pracy; podkreśla również, jak istotne jest monitorowanie przestrzegania europejskiego i krajowego prawodawstwa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, również w odniesieniu do stanu pojazdów, przez wszystkie osoby zaangażowane w doręczanie przesyłek pocztowych, niezależnie od tego, czy są one pracownikami samozatrudnionymi, podwykonawcami, pracownikami tymczasowymi czy pracownikami kontraktowymi;

¹ COM (2015)0568, s. 6.

9. uważa, iż konieczne jest zapewnienie równowagi pomiędzy swobodną konkurencją, potrzebami konsumentów, trwałością usługi powszechnej i jej finansowaniem oraz utrzymaniem miejsc pracy;
10. wyraża zaniepokojenie z powodu prób obejścia obowiązujących przepisów dotyczących płacy minimalnej poprzez zwiększanie obciążenia pracą do poziomu uniemożliwiającego wykonanie zadań w trakcie płatnych godzin pracy;
11. zaznacza, że restrukturyzacja i nowe rodzaje działalności w sektorze usług pocztowych, takie jak logistyka, usługi finansowe czy telefonia, pozwalają tworzyć miejsca pracy; zwraca uwagę na znaczenie kształcenia i szkolenia, jak i przekwalifikowania w celu ułatwienia pracownikom zdobycia umiejętności zawodowych niezbędnych w XXI wieku, takich jak umiejętności cyfrowe, a także podkreśla ważną rolę partnerów społecznych w tym kontekście; zauważa, że w niektórych państwach członkowskich udane projekty dywersyfikacji usług pocztowych, obejmujące zwiększenie oferty usług finansowych (np. pocztowe banki oszczędnościowe), usług świadczonych przez organy samorządowe, usług poczty cyfrowej i hybrydowej oraz doręczanie paczek w transakcjach przedsiębiorców z klientami, pozwoliły zapobiec masowej utracie miejsc pracy; uważa, że pracodawca powinien w odpowiedni sposób zapoznać pracowników z nowymi technologiami, takimi jak aplikacje informatyczne i aplikacje do śledzenia przesyłek; podkreśla, że w przypadku zatrudnienia czasowego pośrednicząca agencja pracy musi zapewnić odpowiednie przygotowanie i przeszkolenie pracowników;
12. zwraca uwagę na oferowany w ramach Erasmus+ program Leonardo da Vinci, który dotyczy szkolenia i kształcenia zawodowego, będący cennym wsparciem w transformacji sektora usług pocztowych; zauważa, że starsi pracownicy również muszą się przekwalifikowywać i być doksztalceni i że to też może wywoływać stres;
13. podkreśla możliwości, jakich należy szukać dla konsumentów, MŚP i detalistów internetowych oraz samego sektora usług pocztowych na rozwijającym się rynku usług dostarczania paczek zarówno w granicach państw członkowskich, jak i pomiędzy państwami członkowskimi; podkreśla jednak, że aby rozwój w tej dziedzinie mógł przynosić korzyści, usługi takie jak transgraniczne dostarczanie paczek muszą być przystępne cenowo i dostępne z zagwarantowaniem przejrzystości cen i dostatecznych udogodnień, takich jak systemy identyfikacji i śledzenia przesyłek oraz interoperacyjność usług dostawy;
14. pozytywnie ocenia kluczowe prace Komisji ds. dialogu społecznego w sektorze usług pocztowych i zwraca uwagę na projekt europejskich partnerów społecznych zatytułowany „Managing demographic challenges and finding sustainable Solutions by the social partners in the postal sector” („Podejmowanie wyzwań demograficznych i wyszukiwanie rozwiązań zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju przez partnerów społecznych w sektorze usług pocztowych”);
15. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby zgromadziły więcej danych o wskaźnikach i warunkach zatrudnienia w sektorze usług pocztowych, aby móc lepiej ocenić rzeczywistą sytuację po całkowitym otwarciu rynków oraz szybko reagować na zmiany i rozwiązywać ewentualne problemy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do ścisłego monitorowania nowych metod zautomatyzowanego dostarczania przesyłek pocztowych oraz ich wpływu na warunki pracy i zatrudnienia, a także do dokonania – w

razie potrzeby – oceny konieczności aktualizacji prawodawstwa w dziedzinie spraw socjalnych i zatrudnienia w celu dostosowania się do zmian zachodzących w sektorze usług pocztowych; zachęca partnerów społecznych, aby w miarę potrzeby aktualizowali w podobny sposób układy zbiorowe w celu zapewnienia wysokich standardów pracy i zatrudnienia;

16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że poszczególne państwa członkowskie stosują przepisy art. 9 ust. 2 akapit drugi tiret piąte dyrektywy 97/67/WE, i wzywa państwa członkowskie, aby uwzględniły warunki pracy jako kryterium w procedurze koncesjonowania i wydawania zezwoleń;
17. podkreśla korzyści płynące z trwałego zatrudnienia o wysokiej jakości w sektorze usług pocztowych i doręczania przesyłek, w tym w zakresie zapewnienia wysokich i spójnych standardów usług świadczonych na rzecz konsumentów;
18. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w sektorze usług powszechnych w państwach członkowskich z zasady obowiązują układy zbiorowe pracy, oraz przypomina o ich wielkim znaczeniu; zachęca partnerów społecznych do wynegocjowania – zgodnie z prawem krajowym – porozumień zbiorowych dotyczących wszystkich usług pocztowych, ponieważ są one skutecznym narzędziem zapobiegania konkurowaniu o najniższe standardy socjalne oraz standardy pracy i zatrudnienia, a także skutecznym narzędziem zapewnienia wszystkim pracownikom godziwego wynagrodzenia i uczciwej konkurencji wśród podmiotów świadczących usługi pocztowe;
19. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby przy opracowywaniu nowych regulacji dotyczących rynku usług pocztowych, szczególnie w związku z procesem tworzenia jednolitego rynku cyfrowego, uwzględniły strategiczne znaczenie publicznych operatorów pocztowych świadczących usługi powszechne oraz potrzebę zapewnienia wysokich standardów w zakresie ochrony praw pracowników sektora usług pocztowych;
20. wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania wszystkim pracownikom w sektorze usług pocztowych godziwych warunków pracy, w tym wymaganego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa, miejsca zatrudnienia lub rodzaju umowy; podkreśla znaczenie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, w szczególności z uwagi na przemiany demograficzne i wysoką mobilność pracowników sektora usług pocztowych; z zadowoleniem przyjmuje współpracę Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) z sektorowymi partnerami społecznymi w ramach kampanii „Stres w pracy? Nie, dziękuję!”.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	21.6.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 40 -: 6 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Romana Tomc, Yana Toom, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Georges Bach, Lynn Boylan, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Neoklis Sylikiotis, Flavio Zanonato, Gabriele Zimmer
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Paul Tang